

ZEHİRLENMELERE YAKLAŞIM

44. BÖLÜM

Ramazan YIĞİT¹

GİRİŞ

Paracelsus'un 1500'lü yıllarda söylediği gibi var olan her şey fazla miktarda alındığında zehir olarak kabul edilebilir. Bir maddenin zehir mi yoksa ilaç mı olduğu alındığı doz belirler.

İlaç zehirlenmeleri iki şekilde olur:

- 1-Bilinçli olarak alınması
- 2-Yanlışlıkla temas edilmesi veya alınması

(Her iki şekilde de zehirlenmeler adli olay olarak kabul edilir ve bu şekilde bildirilir)

Hemen hemen her ülkede zehir araştırma ve danışma merkezleri kurulmuştur. Ülkemizde ise zehirlerle ve zehirlenmelerle ilgili bütün bilgiler: **114; Ulusal Zehir Danışma ve Araştırma Merkezi(UZEM)**, aranarak öğrenilebilir.

ZEHİRLENEN HASTAYA GENEL YAKLAŞIM

Hasta geniş çaplı bir şekilde değerlendirilir, resüsitasyon gerekiyorsa hastaya müdahale edecek olan kişi veya kişiler ilk başta kendini koruyarak hastada hava

¹ Acil Tıp Uzmanı, Ergani Devlet Hastanesi, rodiramazanyigit@gmail.com

- Ne yaparsak yapalım kayıt altına alalım.

KAYNAKLAR

1. Chyka PA, Seger D. Position statement: single-dose activated charcoal. American Academy of Clinical Toxicology; European Association of Poisons Centres and Clinical Toxicologists. *J Toxicol Clin Toxicol*. 1997;35(7):721-41.
2. Thanacoody R, Caravati EM, Troutman W, et al. Position paper update: gastric lavage for gastrointestinal decontamination. *Clin Toxicol (Phila)* 2015; 53(1):5-12
3. Benson BE, Hoppu K, Troutman WG, et al. Position paper update: gastric lavage for gastrointestinal decontamination *Clin Toxicol (Phila)* 2013; 51(3): 140-6
4. Gummin DD, Mowry JB, Spyker DA, Brooks DE, Fraser MO, Banner W. 2016 Annual Report of the American Association of Poison Control Centers' National Poison Data System (NPDS): 34th Annual Report. *Clin Toxicol (Phila)*. 2017 Dec;55(10):1072-1252.
5. Jha VK, Padmaprakash KV. Extracorporeal treatment in the management of acute poisoning: What an intensivist should know? *Indian J Crit Care Med* 2018;22(12):862.
6. Patel N, Bayliss GP. Developments in extracorporeal therapy for the poisoned patient. *Adv Drug Deliv Rev* 2015;90:3-11
7. Ghannoum M, Roberts DM, Hoffman RS, et al. A stepwise approach for the management of poisoning with extracorporeal treatments. *Semin Dial* 2014;27:362-70
8. Ouellet G, Bouchard J, Ghannoum M, Decker BS. Available extracorporeal treatments for poisoning: overview and limitations. *Semin Dial* 2014;27(4):342-9